

Enhed
VALG-ENH, Valg-
enheden

Sagsbehandler
DEPMP/NNM

Koordineret med

**Forslag
til**

**Lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af
danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og
regionale valg
(Ændring af afstemningssted for vælgere med handicap m.v.)**

Sagsnr.
2013-07004

Doknr.
124989

Dato
13-09-2013

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 11. februar 2013, som ændret ved lov nr. 158 af 20. februar 2013 og § 4 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 18, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Stk. 2. Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Hvis otte dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Ansøgning kan tidligst indgives, når valget er udkrevet, og skal indgives forud for hvert valg til Folketinget.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed og lignende, herunder regler for udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.«

2. I § 54, stk. 4, 1. pkt., ændres »der er nævnt i stk. 1« til: »der er nævnt i stk. 2«.

3. I § 99, stk. 1, ændres »jf. dog stk. 2 og 3.« til: »jf. dog stk. 2-4.«

4. I § 99 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på afstemningsdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune, end det, vælgeren er tilknyttet i

henhold til valglisten, jf. § 96, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende. § 47 a, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af afstemningens karakter. Ansøgning kan dog tidligst indgives 4 uger før afstemningsdagen.»

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 11. februar 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 25, stk. 1, indsættes efter »stk. 2«: »og 3«

2. I § 25 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune, end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 14, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende. § 47 a, stk. 2-4, i lov om valg til Folketinget finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af valgets karakter. Ansøgning kan dog tidligst indgives 4 uger før valgdagen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 3

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 127 af 11. februar 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 53 indsættes:

»§ 53 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 8, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Stk. 2. Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Ansøgning kan tidligst indgives 4 uger før valgdagen og skal indgives forud for hvert valg til kommunalbestyrelser og regionsråd.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed og lignende, herunder regler for udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.»

2. I § 60, stk. 4, 1. pkt., ændres »der er nævnt i stk. 1« til: »der er nævnt i stk. 2«.

§ 4

Loven træder i kraft den 1. marts 2014.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. *Indledning*
2. *Baggrunden for lovforslaget*
3. *Gældende regler for stemmeafgivning for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende*
 - 3.1. *Afstemning på afstemningsdagen*
 - 3.1.1. *Tilgængelige afstemningssteder*
 - 3.1.2. *Afgivelse af stemme umiddelbart uden for stemmelokale og hjælp til stemmeafgivning i øvrigt.*
 - 3.2. *Brevstemmeafgivning for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lign.*
 - 3.2.1. *Brevstemmeafgivning i borgerservicecentre m.v.*
 - 3.2.2. *Brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter serviceloven og boliglovgivningen*
 - 3.2.3. *Brevstemmeafgivning i vælgerens eget hjem*
 - 3.3. *Optagelse på valglisten og tilhørsforhold til ét bestemt afstemningssted*
4. *Lovforslagets indhold*
 - 4.1. *Forslag om, at vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende kan ændre afstemningssted efter ansøgning til bopæls- eller opholdskommunen*
 - 4.1.1. *Personkreds*
 - 4.1.2. *Hvilket andet afstemningssted kan vælgeren overføres til?*
 - 4.1.3. *Tidsfrister for ansøgning*
 - 4.1.4. *Ansøgning forud for hvert valg*
 - 4.1.5. *Slettelse fra den hidtidige valgliste og optagelse på en ny valgliste*
 - 4.1.6. *Bemyndigelsesbestemmelse*
 - 4.2. *Forslag om lovteknisk ændring af henvisning i reglerne om brevstemmeafgivning i eget hjem*
5. *Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
6. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
7. *Administrative konsekvenser for borgerne*
8. *Miljømæssige konsekvenser*
9. *Forholdet til EU-retten*
10. *Hørte myndigheder og organisationer*
11. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Med lovforslaget får vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende mulighed for efter ansøgning at blive overført til et andet afstemningssted end det, de er tilknyttet i henhold til valglisten. Det nye afstemningssted skal ved folketingsvalg ligge i samme opstillingskreds i kommunen og skal ved folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg ligge i kommunen. Ændringen af afstemningssted skal være begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2014.

2. Baggrunden for lovforslaget

Økonomi- og Indenrigsministeriet søger til stadighed og i dialog med handicaporganisationerne at forbedre tilgængeligheden til valghandlingen for vælgere med handicap.

Forslaget er en udmøntning af denne dialog og følger desuden op på Folketingets Kommunaludvalgs beretning til B 74, forslag til folketingsbeslutning om øget tilgængelighed i forbindelse med deltagelse i demokratiet, fra folketingsåret 2012/13. Udvalget konstaterer heri bl.a., at der fortsat er mange muligheder for at forbedre demokratiet, så det bliver mere tilgængeligt for borgere med handicap i overensstemmelse med FN's handicapkonvention, f.eks. i forhold til stemmehemmelighed og adgang til afstemningssteder.

Vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende skal så vidt muligt have mulighed for at afgive deres stemme på samme måde som andre vælgere.

Det er imidlertid ikke alle kommuner, der råder over et tilstrækkeligt antal egnede lokaler med handicapvenlige adgangsforhold, som kan anvendes som afstemningssteder. Kommunerne benytter derfor i dag en række lokaliteter, som ikke er handicaptilgængelige. Vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende, som ikke eller kun med stort besvær kan bevæge sig ind i stemmelokalet, har derfor mulighed for enten at afgive stemme umiddelbart uden for stemmelokalet f.eks. i en bil parkeret ved afstemningsstedet - en såkaldt »vognstemme« - eller for at brevstemme f.eks. i eget hjem. Der henvises til afsnit 3.1.1.

Efter de gældende regler har vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende ikke mulighed for at ændre afstemningssted, og således til- eller fravælge et afstemningssted på grund af særlige forhold, der gør sig gældende eller ikke gør sig gældende, på dette afstemningssted.

Baggrunden for lovforslaget er at give en sådan mulighed. Regeringen ønsker således at supplere de eksisterende muligheder for vogn- og brevstemmer med en mulighed for, at en vælger med handicap, nedsat førlighed eller lignende selv kan vælge at stemme på det afstemningssted i kommunen, som har de bedste faciliteter og/eller ydre rammer i forhold til vælgerens behov i forbindelse med stemmeafgivningen.

Der kan således være en række forhold, som gør sig gældende på ét afstemningssted men ikke på et andet afstemningssted, som har betydning – positivt eller negativt – for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende, når de skal afgive deres stemme på valgdagen. Det kan f.eks. være tilstedeværelsen på ét eller flere udvalgte afstemningssteder af et separat særligt lydtæt stemmerum, hvor bl.a. blinde og svagsynede vælgere kan afgive deres stemme, uden at der er risiko for, at andre kan høre, hvad der bliver sagt. Det kan endvidere være særligt gode lysforhold, benyttelse af et hæve/sænkebord i et særligt stemmerum til glæde for vælgere i kørestol m.v., eller tilstedeværelsen af handicaptolletter. Kommunen vil på vælgerens forespørgsel kunne yde vejledning herom.

3. Gældende regler for stemmeafgivning for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende

3.1. Afstemning på afstemningsdagen

3.1.1. Tilgængelige afstemningssteder

Det følger af valglovgivningen, at kommunalbestyrelsen skal sørge for lokaler til afstemningen samt det fornødne antal stemmerum og stemmekasser. Der henvises til folketingsvalglovens § 45, stk. 2, 1. pkt., der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 99, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 51, stk. 2, 1. pkt.

Der stilles ikke i valglovgivningen krav om, at de afstemningssteder, kommunerne benytter ved folketingsvalg, folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg og kommunale

og regionale valg, skal være indrettet med henblik på at øge den fysiske tilgængelighed for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende. Ministeriet anfører imidlertid i sine vejledninger til kommunerne om afholdelse af valg og folkeafstemninger, at kommunalbestyrelsen, når den udpeger de bygninger/lokaler, der skal bruges til afstemningen, skal tage hensyn til, at lokalerne så vidt muligt skal være tilgængelige for kørestolsbrugere og andre bevægelseshæmmede.

Endvidere anfører ministeriet i vejledningerne om afholdelse af valg og folkeafstemninger, at der på hvert afstemningssted (i hvert afstemningslokale) skal være indrettet et stemmerum, hvor der er plads til, at der ud over vælgeren kan opholde sig to hjælpere, når en vælger har brug for hjælp til at afgive sin stemme. Det angives endvidere, at det særlige stemmerum så vidt muligt skal være stort nok til, at der ud over to hjælpere er plads til en vælger i kørestol, jf. bl.a. vejledning nr. 9458 af 29. august 2013 om afholdelse af kommunale og regionale valg tirsdag den 19. november 2013, afsnit 7.1.1.

3.1.2. Afgivelse af stemme umiddelbart uden for stemmelokale og hjælp til stemmeafgivning i øvrigt.

Vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet, kan efter de gældende regler forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen. Der kan i den forbindelse ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde for stemmeafgivning. En vælger skal herunder, hvis det er nødvendigt, gives mulighed for at afgive stemme umiddelbart uden for stemmelokalet, f.eks. i en bil parkeret ved afstemningsstedet (såkaldt vognstemme). I givet fald må en stemmeseddel og en transportabel stemmekasse bringes ud til vælgeren.

Vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende i øvrigt ikke kan foretage stemmeafgivningen på den foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen. Hjælp til stemmeafgivning ydes af to valgstyrelere eller tilforordnede vælgere (eller af en valgstyrelere eller tilforordnet vælger og en person der er udpeget af vælgeren selv). Der henvises til folketingsvalglovens § 49, stk. 1 og 2, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 99, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 55, stk. 1.

3.2. Brevstemmeafgivning for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lign.

Vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende kan brevstemme efter de almindelige brevstemmeafgivningsregler, hvorefter enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet, jf. herom under afsnit 3.2.1. Endvidere gælder der nogle særlige ordninger for brevstemmeafgivning bl.a. for vælgere, der bor eller opholder sig i en række boliger og boformer efter serviceloven og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, samt for vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet og derfor kan søge om at brevstemme i eget hjem, jfr. herom under afsnit 3.2.2. hhv. 3.2.3.

Ved brevstemmeafgivning skal vælgere, der ønsker hjælp til at udfylde stemmesedlen eller udfylde og underskrive følgebrevet eller i øvrigt ønsker hjælp til brevstemmeafgivningen, ydes den fornødne hjælp af den eller de stemmemodtagere, brevstemmen afgives til. Ud over stemmemodtageren eller i stedet for den ene af disse kan vælgeren forlange hjælp til brevstemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Reglerne om hjælp til brevstemmeafgivningen gælder generelt og gælder således bl.a. også brevstemmeafgivning i borgerservicecentre mv., brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter serviceloven og boliglovgivningen samt brevstemmeafgivning i hjemmet. Der henvises til folketingsvalglovens § 61, stk. 4, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestem-

melsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 66, stk. 4.

3.2.1. Brevstemmeafgivning i borgerservicecentre m.v.

For så vidt angår den almindelige brevstemmeafgivning på borgerservicecentre og lignende anfører ministeriet i sine vejledninger om afholdelse af valg og folkeafstemninger, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis et eller flere af de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, er indrettet således, at lokalerne, herunder evt. stemmerum eller enkeltstående pulte, er tilgængelige for kørestolsbrugere og andre stærkt bevægelseshæmmede.

Endvidere anfører ministeriet i omtalte vejledninger, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der på et eller flere af de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, indrettes et stemmerum, hvor der er plads til, at tre personer kan opholde sig samtidig. Stemmerummet skal have plads til, at der ud over vælgeren kan opholde sig to stemmemodtagere eller en stemmemodtager samt en personligt valgt hjælper, når en vælger har brug for hjælp til at afgive sin stemme, og skal være stort nok til, at der ud over de to hjælpere er plads til en vælger i kørestol, jf. for eksempel vejledning nr. 9458 af 29. august 2013 om afholdelse af kommunale og regionale valg den 19. november 2013, afsnit. 8.2.3.

Brevstemmeafgivning på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. på borgerservicecentre og lignende, kan efter behov ske uden for brevstemmeafgivningsstedets lokaler, f.eks. på parkeringspladsen ved borgerservicecenteret, biblioteket eller lign. (»vognbrevstemme«). En vælger har dog ikke krav på at kunne brevstemme uden for brevstemmeafgivningsstedets lokaler, jf. bl.a. vejledning nr. 9458 af 29. august 2013 om afholdelse af kommunale og regionale valg den 19. november 2013, afsnit. 8.2.4.

Brevstemmeafgivning på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. på borgerservicecentre og lignende, kan ved folketingsvalg ske de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest næstsidste søgnedag før valgdagen, jf. folketingsvalglovens § 56, ved folkeafstemninger og Europa-Parlamentsvalg ske de sidste 3 måneder før afstemningsdagen, dog senest næstsidste søgnedag før afstemningsdagen, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 4 og Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2, 1. pkt., og ved kommunale og regionale valg ske fra den 3. tirsdag i august måned i valgåret, dog senest lørdagen før valgdagen, jf. den kommunale og regionale valglovs § 62.

3.2.2. Brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter serviceloven og boliglovgivningen

Vælgere, som bor eller opholder sig i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, kan brevstemme i boformen eller boligen. Der henvises til folketingsvalglovens § 54, stk. 2, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 60, stk. 2.

Bestemmelserne omfatter bl.a. plejehjem og beskyttede boliger, plejeboliger, ældreboliger og boformer for voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer m.v. Brevstemmeafgivning i de nævnte boformer og boliger kan ske inden for de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest næstsidste søgnedag før valgdagen, jf. folketingsvalglovens § 56, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, hhv. sidste lørdag før valgdagen, jf. den kommunale og regionale valglovs § 62, 1. pkt. For en nærmere angiven

del af disse boliger og boformer gælder dog, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmeafgivning i stedet skal ske efter reglerne om brevstemmeafgivning i hjemmet, jf. afsnit 3.2.3. nedenfor.

3.2.3. Brevstemmeafgivning i vælgerens eget hjem

Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de boliger eller boformer, der er nævnt i folketingsvalglovens § 54, stk. 2, jf. folketingsvalglovens § 54, stk. 4, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt i den kommunale og regionale valglovs § 60, stk. 2, jf. den kommunale og regionale valglovs § 60, stk. 4.

Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives til opholdskommunen senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen (ved folketingsvalg, folkeafstemninger og Europa-Parlamentsvalg) er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest næstsidste søgnedag på valgdagen. Der henvises til folketingsvalglovens § 54, stk. 4, 2.-5. pkt., der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 60, stk. 4, 2.-5. pkt.

Brevstemmeafgivning i vælgerens hjem kan ske inden for de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest næstsidste søgnedag hhv. sidste lørdag før valgdagen. Der henvises til folketingsvalglovens § 56, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, hhv. til den kommunale og regionale valglovs § 62, 1. pkt.

3.3. Optagelse på valglisten og tilhørsforhold til ét bestemt afstemningssted

For at udøve sin valgret, skal man være optaget på valglisten, jf. folketingsvalglovens § 3 og § 96, stk. 1, Europa-Parlamentsvalglovens § 4 samt den kommunale og regionale valglovs § 2, stk. 1. Vælgerne skal med visse få undtagelser optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Der henvises til folketingsvalglovens § 15, stk. 1, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 96, stk. 2, 1. pkt., gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 14, stk. 2, 1. pkt., gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til Europa-Parlamentsvalglovens § 14 a, stk. 1, 1. pkt., og til den kommunale og regionale valglovs § 7, stk. 1, 1. pkt.

Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen, jf. folketingsvalglovens § 18, stk. 1, 2. pkt., der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 96, stk. 2, 1. pkt., gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 14, stk. 2, 1. pkt., gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 8, stk. 1, 2. pkt.

I hvert afstemningsområde foregår afstemningen på ét afstemningssted. Der henvises til folketingsvalglovens § 45, stk. 1, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 99, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves §

25, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 51, stk. 1, 2. pkt.

Vælgere optages på valglisten i et bestemt afstemningsområde i kommunen og kan således efter de gældende regler alene afgive deres stemme på det afstemningssted, der hører til dette afstemningsområde.

Det er efter de gældende regler som udgangspunkt ikke muligt at blive overført til et andet afstemningssted end det, man tilhører i henhold til valglisten. En undtagelse herfra er – for at sikre det fulde værn omkring stemmehemmeligheden – den situation, hvor der for et afstemningsområde er modtaget færre end 5 brevstemmer. I så fald skal brevstemmerne efter kommunalbestyrelsens bestemmelse overføres til et afstemningsområde, hvor der er modtaget mindst 5 brevstemmer, og afleveres til valgstyrrerne for dette afstemningsområde, der inden valghandlingen går i gang kl. 9 på valgdagen undersøger, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Såfremt en overført brevstemme kan komme i betragtning, skal valgstyrrerne optage den pågældende vælger på valglisten, påføre valglisten en bemærkning om årsagen til optagelsen på valglisten og i øvrigt følge den fremgangsmåde, der er angivet i valglovgivningen vedrørende brevstemmer, der kan komme i betragtning. Valgstyrrerne skal endvidere give meddelelse til valgstyrrerne for det oprindelige afstemningsområde om, at den pågældende vælger skal slettes af valglisten for dette afstemningsområde, inden afstemningen begynder. På valglisten for det oprindelige afstemningsområde anføres årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og i hvilket afstemningsområde vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten. Der henvises til folketingsvalglovens § 64, stk. 5, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg, samt til den kommunale og regionale valglovs § 70, stk. 4.

4. Lovforslagets indhold

4.1. Forslag om, at vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende kan ændre afstemningssted efter ansøgning til bopæls- eller opholdskommunen

4.1.1. Personkreds

Det foreslås, at vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende fremover efter ansøgning kan overflyttes til et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen ved folketingsvalg henholdsvis i bopælskommunen ved folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg, end det, de er tilknyttet i henhold til valglisten. Ændringen af afstemningssted skal være begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Der er tale om en bestemmelse med et tilsigtet bredt anvendelsesområde.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 1) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.1.2. Hvilket andet afstemningssted kan vælgeren overføres til?

Det vil med lovændringen være muligt for ovennævnte vælgergruppe at blive overført til et andet afstemningssted i bopælskommunen for så vidt angår folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg. For så vidt angår folketingsvalg, foreslås det, at der alene kan ske overførsel til et afstemningssted inden for samme opstillingskreds i bopælskommunen. Det skyldes, at opstillingskredsene ved folketingsvalg har en vis betydning for kandidatudvælgelsen efter valget. Således tildeles kandidaterne ved sideordnet opstilling bl.a. partistemmer i forhold til, hvor mange personlige stemmer de har opnået i den pågældende opstillingskreds, ligesom den øverst anførte kandidat på stemmesedlen kan variere fra opstillingskreds til opstil-

lingskreds afhængigt af, hvem partierne evt. har valgt at nominere i de forskellige kredse. Endvidere vil kandidaternes rækkefølge på stemmesedlen ved kredsvis opstilling med partiliste variere opstillingskredsene imellem. Det kan derfor ikke afvises, at det kunne få en betydning – om end den vurderes til i givet fald at være af meget begrænset omfang – for kandidatudvælgelsen, hvis et antal vælgere som følge af de foreslåede regler fik mulighed for at flytte fra en opstillingskreds til en anden, selvom det var inden for samme kommune. Det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt, at vælgerne ved folketingsvalg alene kan vælge at flytte til et andet afstemningssted inden for *samme opstillingskreds* inden for bopælskommunen.

Ved folkeafstemninger og Europa-Parlamentsvalg samt kommunale og regionale valg finder afstemningen sted i de samme afstemningsområder som valg til Folketinget, jf. folketingsvalglovens 95, stk. 3, Europa-Parlamentsvalglovens § 2, stk. 2, og den kommunale og regionale valglovs § 51, stk. 1, 1. pkt. De samme hensyn som til folketingsvalg gør sig imidlertid ikke gældende ved folkeafstemninger, hvor der ikke stemmes på kandidater, og Europa-Parlamentsvalg, hvor de samme kandidater opstiller i hele landet, samt kommunale og regionale valg, hvor de samme kandidater opstiller i hele kommunen/regionen. Det er derfor foreslået, at vælgere til folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg samt kommunale og regionale valg kan ansøge om at flytte til et andet afstemningssted i *bopælskommunen*, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 2) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.1.3. Tidsfrister for ansøgning

Det foreslås, at ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen/afstemningsdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at skifte afstemningssted er opfyldt. Hvis otte dage før valgdagen/afstemningsdagen (ved folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg eller folkeafstemninger) falder på en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Det foreslås endvidere, at ansøgning af administrative grunde tidligst kan indgives fire uger før afstemningsdagen, ved folketingsvalg dog tidligst, når valget er udskrevet.

Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at en ansøgningsfrist kl. 12 otte dage før valgdagen/afstemningsdagen sikrer kommunalbestyrelsen tilstrækkelig tid til at behandle indkomne ansøgninger, herunder om fornødent at sørge for, at vælgeren kan rette evt. mangler ved ansøgningen og indsende den igen. Endvidere sikres det, at kommunalbestyrelsen i god tid forud for valgdagen kan give ansøgere, der opfylder betingelserne for at afgive stemme på et andet afstemningssted, skriftlig underretning om, at deres ansøgning er imødekommet. Ansøgningsfristen er på den anden side af hensyn til de vælgere, som opfylder betingelserne for at ansøge om at blive overflyttet til et andet afstemningssted, lagt så sent, som det efter ministeriets opfattelse er muligt, således at vælgerne har så lang tid som muligt at ansøge i. Dette er særlig relevant ved folketingsvalg, som typisk først udskrives 3 uger før valgdagen.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 2, 1. og 2. pkt.) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.1.4 Ansøgning forud for hvert valg

Det foreslås endvidere, at ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted skal indgives forud for hvert valg til Folketinget, Europa-Parlamentet, kommunalbestyrelser og regionalråd og hver folkeafstemning. Det skyldes, at de forhold, der i den konkrete situation bevirker, at en vælger har ønsket at skifte afstemningssted, kan ændre sig fra valg/afstemning til valg/afstemning, f.eks. hvis ønsket om skiftet er begrundet i et brækket ben eller anden forbigående tilstand. Det skyldes endvidere prak-

tiske hensyn, idet det forudsættes, at kommunerne kan vælge at håndtere skiftet af afstemningssted og den derved nødvendige tilretning af valglisten ved en ren manuel proces, der vil skulle foretages forud for hvert nyt valg eller folkeafstemning, mens det ikke forudsættes, at der skal ske nogen tilretning i Det Centrale Personregister (CPR).

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 2, 3. pkt.) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.1.5. Slettelse fra den hidtidige valgliste og optagelse på en ny valgliste

Det foreslås desuden udtrykkeligt fastsat, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til. Det bemærkes, at de lokale valgmyndigheder allerede i dag i et mindre omfang håndterer en procedure for overflyttelse af vælgere fra et afstemningssted til et andet tæt på valgdagen, jf. ovenfor under afsnit 3.3. om overflytning af et mindre antal brevstemmer.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 3) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.1.6. Bemyndigelsesbestemmelse

Endelig foreslås det at indsætte en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed og lignende, herunder regler for udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.

Bemyndigelsesbestemmelsen tænkes nærmere anvendt til at fastsætte procedureregler for indgivelse af ansøgning til kommunerne samt for, hvordan kommunerne behandler indkomne ansøgninger. Reglerne vil bl.a. fastlægge den nærmere ansøgningsprocedure og regulere, hvordan kommunerne sletter en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjer vælgeren på valglisten for det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 47 a, stk. 4) samt § 1, nr. 4, § 2, nr. 2 og § 3, nr. 1.

4.2. Forslag om lovteknisk ændring af henvisning i reglerne om brevstemmeafgivning i eget hjem

Der foreslås en mindre lovteknisk ændring af en forkert henvisning i reglerne om brevstemmeafgivning i eget hjem til bestemmelsen om brevstemmeafgivning i boliger og boformer efter serviceloven og boliglovgivningen, jf. folketingsvalglovens § 54, stk. 4, 1. pkt., jf. § 54, stk. 2, der i kraft af henvisningsbestemmelsen i folketingsvalglovens § 100, stk. 1, gælder tilsvarende for grundlovsumiddelbare folkeafstemninger og i kraft af henvisningsbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalgloves § 26, stk. 1, gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg samt den kommunale og regionale valglovs § 60, stk. 4, 1. pkt., jf. § 60, stk. 2.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og § 3, nr. 2.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Vælgere, der måtte ønske at ændre deres afstemningssted begrundet i et handicap, nedsat førlighed eller lignende, gives adgang til at søge om at afgive deres stemme i et andet afstemningsområde i opstillingskredsen i kommunen (til folketingsvalg) eller i kommunen (til Europa-Parlamentsvalg, folkeafstemninger og kommune og regionale valg). Disse vælgere vil derved opleve en bedre tilgængelighed til valg.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen umiddelbare miljømæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Forbrugerrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugerrådet, Landsforeningen Ældresagen, Landsorganisationen i Danmark, Netværket af Ungdomsråd samt Ældremobiliseringen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Meget begrænsede administrative konsekvenser, ingen økonomiske konsekvenser.
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i sin bopælskommune (til folketingsvalg) eller i bopælskommunen (til Europa-Parlamentsvalg, folkeafstemninger og kommune og regionale valg) end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende. Vælgere med handicap, nedsat førlighed m.v. vil derved	Ingen

	kunne opleve en bedre tilgængelighed til valghandlingen.	
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til § 47 a, stk. 1

Det foreslås med indføjjelsen af den nye bestemmelse i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 1, at en vælger efter ansøgning kan afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. folketingsvalglovens § 18, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Der er tale om en bestemmelse med et tilsigtet bredt anvendelsesområde. Efter bestemmelsen vil ethvert forhold, som vedrører vælgerens handicap, nedsatte førlighed eller lignende, kunne begrunde en ændring af afstemningssted.

Det vil således blandt andet være muligt for f.eks. kørestolsbrugere at blive overført til et afstemningssted med handicapvenlige fysiske adgangsforhold. Det vil endvidere være muligt for f.eks. blinde og svagsynede vælgere, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen, at blive overført til et afstemningssted, hvor der er indrettet et separat lydtæt stemmerum, hvor de kan afgive deres stemme, uden at der er risiko for, at andre kan høre, hvad der bliver sagt, eller for så vidt angår svagsynede vælgere er stillet en særlig god lup til rådighed eller særligt gode lysforhold i stemmelokalet/stemmerummet. Også rådigheden over et hæve/sænkebord i et særligt handicapvenligt stemmerum, længden på gardinerne i stemmerummene, handicaptoiletfaciliteter eller lignende kan begrunde en ændring af afstemningssted.

Det vil derimod ikke være muligt at ændre afstemningssted af andre årsager – f.eks. at det af rent logistiske årsager er nemmere for vælgeren at afgive sin stemme på et bestemt afstemningssted.

Efter bestemmelsen er det alene muligt at blive overført til et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen. I en kommune, der helt eller delvist omfatter flere opstillingskredse, vil en vælger derfor alene efter ansøgning kunne afgive sin stemme på et af de afstemningssteder i bopælskommunen, som er beliggende inden for den opstillingskreds, vælgeren tilhører.

Der henvises til afsnit 4.1.1 og 4.1.2. i de almindelige bemærkninger.

Til § 47 a, stk. 2

Det foreslås med indføjjelsen af den nye bestemmelse i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 2, 1. pkt., at ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune. Kommunalbestyrelsen træffer herefter afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at ændre afstemningssted er opfyldt.

Kommunalbestyrelsen vil efter bestemmelsen være forpligtet til at imødekomme ansøgningen, hvis betingelserne for at skifte afstemningssted er opfyldt. Kommunalbe-

styrelsen skal som udgangspunkt ikke foretage nogen særskilt prøvelse af, om betingelserne er opfyldt, f.eks. ved at forlange fremvisning af lægeerklæring eller lignende, men vil i almindelighed kunne lægge den erklæring, som vælgeren afgiver i ansøgningsskemaet og underskriver under strafansvar, til grund. Kommunalbestyrelsen er dog ikke afskåret fra at foretage en nærmere prøvelse af, om betingelserne for skifte af valgsted er opfyldt, såfremt der i den konkrete sag måtte være anledning hertil, f.eks. fordi kommunalbestyrelsen nærer begrundet mistanke om, at betingelserne ikke er opfyldt. Kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen foreslås nærmere reguleret ved bekendtgørelse, se bemærkningerne til § 47 a, stk. 4, nedenfor og de almindelige bemærkninger afsnit 4.1.7.

Bestemmelsen er ikke udtryk for noget delegationsforbud. Kommunalbestyrelsens afgørelseskompetence vedr. ansøgninger om ændring af afstemningssted kan i overensstemmelse med sædvanlige delegationsprincipper henlægges til vedkommende stående udvalg, økonomiudvalget eller til kommunens forvaltning.

Det fastsættes i forslaget til lovens § 47 a, stk. 2, 2. pkt., at hvis otte dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Hvis otte dage før valgdagen er en søndag, rykkes ansøgningsfristen således frem til kl. 12 den umiddelbart foregående fredag.

Endvidere foreslås i forslaget til lovens § 47 a, stk. 2, 3. pkt., at ansøgning tidligst kan indgives, når valget er udskrevet, og skal indgives forud for hvert valg.

Vælgeren skal således forud for hvert folketingsvalg ansøge om at blive overflyttet til et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen. Dette gælder, uanset om vælgeren ved hvert valg anmoder om at blive overført til det samme afstemningssted i kommunen, og begrundelsen for ændring af afstemningssted ved hvert valg er den samme.

Bestemmelsen hjemler således ikke, at en vælger kan ansøge om at blive overflyttet til et bestemt valgsted ved alle fremtidige (folketings)valg.

Der henvises til afsnit 4.1.3. og 4.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 47 a, stk. 3

Det foreslås med bestemmelsen udtrykkeligt fastsat, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til bestemmelsens stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til. Regler om, hvordan kommunen sletter hhv. tilføjer en vælger på valglisten, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, vil blive fastsat ved bekendtgørelse i medfør af den foreslåedes bemyndigelsesbestemmelse i § 47 a, stk. 4.

Der henvises til bemærkningerne til folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, nedenfor, samt de almindelige bemærkninger afsnit 4.1.5.

Til § 47, a, stk. 4

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger økonomi- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlethed eller lignende, herunder regler om udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.

Efter bestemmelsen kan ministeren fastsætte nærmere regler om udformning og indgivelse af ansøgningen om ændring af afstemningssted, herunder om hvilke oplysninger ansøgningen skal indeholde, at ansøgningen skal indeholde en erklæring fra vælgeren om, at ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, ned-

sat førlighed eller lignende, samt om, at ansøgningen skal indsendes på et ansøgningsskema, der er godkendt af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvordan kommunalbestyrelsen skal behandle indkomne ansøgninger, herunder frist for, hvornår indkomne ansøgninger senest skal være behandlet, og om hvorledes vælgeren skal underrettes om kommunalbestyrelsens afgørelse samt frist herfor.

Endvidere kan ministeren fastsætte regler om, hvordan kommunen sletter en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjer vælgeren valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til, samt frist herfor. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, hvorvidt valglisten på det nye afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til vælgerens optagelse på valglisten, og om, hvorvidt valglisten for det oprindelige afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og om, på hvilket afstemningssted vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten.

Endelig kan ministeren fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved annoncering i relevante medier at sørge for, at vælgerne bliver gjort bekendt med muligheden for at afgive deres stemme på et andet afstemningssted end det, de er tilknyttet på valglisten, og om de nærmere betingelser herfor.

Der henvises til afsnit 4.1.7. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Ændringen er af lovteknisk karakter. Ved en ændring af folketingsvalgloven gennemført ved lov nr. 222 af 8. april 2008 (§ 1, nr. 6) blev en henvisning i § 54, stk. 3, der med loven blev § 54, stk. 4, til bestemmelsens stk. 1 ved en fejl ikke ændret til at være en henvisning til stk. 2 i forbindelse med, at reglerne om brevstemmeafgivning i boliger og boformer efter den sociale servicelov og boliglovgivningen blev rykket fra § 54, stk. 1, til § 54, stk. 2.

Ved den foreslåede bestemmelse gennemføres derfor en ændring af henvisningen i § 54, stk. 4, 1. pkt., så den rettelig henviser til bestemmelsens stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter der indsættes et nyt stykke efter § 99, stk. 1.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4, nedenfor.

Til nr. 4

Det foreslås med affattelsen af den nye bestemmelse i folketingsvalglovens § 99, stk. 2, at en vælger ved folkeafstemninger efter ansøgning kan afgive sin stemme på afstemningsdagen på et andet afstemningssted i sin *bopælskommune* end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. lovens § 96, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Bestemmelsen omfatter landsdækkende grundlovsbestemte folkeafstemninger i henhold til grundlovens § 20, stk. 2, § 29, stk. 2, § 42 og § 88, jf. folketingsvalglovens § 94, men kan ved lov også udstrækkes til at gælde de folkeafstemninger, der afholdes i henhold til lov, jf. grundlovens § 42, stk. 6.

Forslaget henviser endvidere til de foreslåede nye bestemmelser i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 2-4, der finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af afstemningens karakter. Dog fastsættes det, at ansøgning ved folkeafstemninger tidligst kan indgives 4 uger før afstemningsdagen.

Der er således også hjemmel til i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, at fastsætte særskilte regler for folkeafstemninger.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 vedr. forslaget til folketingsvalglovens § 47 a, samt til afsnit 4.1. i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring af lovforslagets § 2, nr. 2, hvorefter der indsættes et nyt stykke efter § 25, stk. 1.

Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 2, nedenfor.

Til nr. 2

Det foreslås med affattelsen af den nye bestemmelse i Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 2, at en vælger efter ansøgning kan afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. lovens § 14, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

Forslaget henviser endvidere til den foreslåede nye bestemmelse i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 2-4, der finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af valgets karakter. Dog fastsættes det, at ansøgning tidligst kan indgives 4 uger før valgdagen.

Der er således også hjemmel til i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, at fastsætte særskilte regler for Europa-Parlamentsvalg.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, vedr. forslaget til folketingsvalglovens § 47 a samt til afsnit 4.1. i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Til § 53 a, stk. 1

Det foreslås med indføjjelsen af den nye bestemmelse i den kommunale og regionale valglovs § 53 a, stk. 1, at en vælger efter ansøgning kan afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. lovens § 8, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.

For så vidt angår bestemmelsens nærmere anvendelsesområde m.v. henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, ovenfor, samt til afsnit 4.1. i de almindelige bemærkninger.

Til § 53 a, stk. 2

Det foreslås med indføjjelsen af den nye bestemmelse i den kommunale og regionale valglovs § 53 a, stk. 2, 1. pkt., at ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at ændre afstemningssted er opfyldt. Ansøgning skal således indgives senest kl. 12 mandagen otte dage før valgdagen.

Det foreslås i § 53 a, stk. 2, 2. pkt., at ansøgning tidligst kan indgives 4 uger før valgdagen, og skal indgives forud for hvert valg til kommunalbestyrelser og regionsråd. Vælgeren skal således forud for hvert valg til kommunalbestyrelser og regionsråd ansøge om at blive overflyttet til et andet afstemningssted i sin bopælskommune. Dette gælder uanset, om vælgeren ved hvert valg anmoder om at blive overført til det samme afstemningssted i bopælskommunen og begrundelsen for ændring af afstemningssted ved hvert valg er den samme.

Bestemmelsen hjemler således ikke, at en vælger kan ansøge om at blive overflyttet til et bestemt valgsted ved alle fremtidige (kommunal- og regional)valg.

For så vidt angår bestemmelsens nærmere anvendelsesområde m.v. henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, ovenfor, samt til afsnit 4.1. i de almindelige bemærkninger.

Til § 53 a, stk. 3

Det foreslås med bestemmelsen udtrykkeligt fastsat, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til bestemmelsens stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Regler om, hvordan kommunen sletter hhv. tilføjer en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, vil blive fastsat ved bekendtgørelse i medfør af den foreslåedes bemyndigelsesbestemmelse i § 53 a, stk. 4.

Der henvises til bemærkningerne til § 53 a, stk. 4 nedenfor og afsnit 4.1.7. i de almindelige bemærkninger.

Til § 53 a, stk. 4

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger økonomi og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed eller lignende, herunder regler om udformning indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.

For så vidt angår bestemmelsens nærmere anvendelsesområde m.v. henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, ovenfor, samt til afsnit 4.1.7. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Ændringen er af lovteknisk karakter. Ved en ændring af den kommunale og regionale valglov gennemført ved lov nr. 222 af 8. april 2008 (§ 3, nr. 1) blev en henvisning i § 60, stk. 3, der med lovændringen blev § 60, stk. 4, til bestemmelsens stk. 1 ved en fejl ikke ændret til at være en henvisning til stk. 2 i forbindelse med, at reglerne om brevstemmeafgivning i boliger og boformer efter den sociale servicelov og boliglovgivningen blev rykket fra § 60, stk. 1, til § 60, stk. 2.

Ved den foreslåede bestemmelse gennemføres derfor en ændring af henvisningen i § 60, stk. 4, 1. pkt., så den rettelig henviser til bestemmelsens stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2. i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Bestemmelsen fastlægger lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. marts 2014. Vælgere vil således fra denne dato og i overensstemmelse med de tidsfrister, der i øvrigt gælder herfor, kunne indgive ansøgning om at skifte valgsted.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering	Lovforslaget
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om valg til Folketinget, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 128 af 11. februar 2013, som ændret ved lov nr. 158 af 20. februar 2013 og § 4 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 47. Valgret udøves ved personligt fremmøde på afstemningsstedet. Vælgeren skal inden stemmeafgivningen aflevere sit valgkort til valglisteføreren. Har en vælger ikke medbragt valgkort, udskrives et valgkort. Valglisteføreren skal forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato. Vælgeren skal i øvrigt på forespørgsel give oplysning om sit navn og sin bopæl. Hvis der er tvivl om en vælgers identitet, skal denne fastslås, om fornødent ved fremlæggelse af dokumentation herfor. Derefter, og når valglisteføreren har afmærket vælgerens navn på valglisten, udleveres en stemmeseddel til vælgeren.</p>	<p>1. Efter § 47 indsættes:</p> <p>»§ 47 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 18, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Hvis otte dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Ansøgning kan tidligst indgives, når valget er udskrevet, og skal indgives forud for hvert valg til Folketinget.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted,</p>

	<p>vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed og lignende, herunder regler for udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.«</p>
<p>§ 54. Vælgere, der er indlagt på sygehus, kan brevstemme på sygehuset.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Vælgere, der bor eller opholder sig i følgende boformer eller boliger, kan brevstemme i boformen eller boligen:</p> <p>...</p> <p><i>Stk. 3.</i> ...</p> <p><i>Stk. 4.</i> Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 1. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest næstsidste søgndag før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen.</p> <p><i>Stk. 5.</i> ...</p>	<p>2. I § 54, <i>stk. 4, 1. pkt.</i>, ændres »der er nævnt i stk. 1« til: »der er nævnt i stk. 2«.</p>
<p>§ 99. Afstemningen på afstemningsdagen finder sted i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2 og 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ved stemmeafgivningen sætter vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven, et kryds ved ordet »Ja« på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«. Ved opslag i stemmerummet skal der gives vælgerne vejledning herom.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Hvis der samme dag afholdes afstemning om to eller flere lovforslag eller love, skal der på hvert afstemningssted findes særskilte stemmekasser til brug for hver afstemning. Vælgeren skal modtage en stemmeseddel til hver afstemning. Vælgeren skal tage samtlige stemmesedler med ind i stemmerummet og efter stemmeafgivning lægge dem i de</p>	<p>3. I § 99, <i>stk. 1</i>, ændres »jf. dog stk. 2 og 3.« til: »jf. dog stk. 2-4.«</p> <p>4. I § 99 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på afstemningsdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune, end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 96, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende. § 47 a, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af afstemningens karakter. Ansøgning kan dog tidligst indgives 4 uger før afstemningsdagen.«</p> <p>Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.</p>

pågældende stemmekasser.	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 11. februar 2013, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 25. Afstemning på valgdagen finder sted efter reglerne i kapitel 7 i lov om valg til Folketinget med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om, at vælgere, der har valget efter § 3, stk. 1, nr. 2, ikke kan afgive stemme ved personligt fremmøde på afstemningsstedet på valgdagen.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En kandidat må ikke som valgstykker eller tilforordnet vælger yde hjælp til stemmeafgivning.</p>	<p>1. I § 25, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »stk. 2«: »og 3«</p> <p>2. I § 25 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 40px;">»<i>Stk. 2.</i> En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune, end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 14, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende. § 47 a, stk. 2-4, i lov om valg til Folketinget finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af valgets karakter. Ansøgning kan dog tidligst indgives 4 uger før valgdagen.«</p> <p style="text-align: center;">Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 127 af 11. februar 2013, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 53. Valget udøves ved personligt fremmøde på afstemningsstedet. Vælgeren skal inden stemmeafgivningen aflevere sit valgkort til valglisteføreren. Har en vælger ikke medbragt valgkort, udskrives et valgkort. Valglisteføreren skal forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato. Vælgeren skal i øvrigt på forespørgsel give oplysning om sit navn og sin bopæl. Hvis der er tvivl om en vælgers identitet, skal denne fastslås, om fornødent ved fremlæggelse af dokumentation herfor. Derefter, og når valglisteføreren har afmærket vælgerens navn på valglisten, udleveres til vælgeren én stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalget og én stemmeseddel til regionsrådsvalget.</p>	

<p><i>Stk. 2.</i> Såfremt en vælger kun ønsker at benytte den ene af de udleverede stemmesedler, skal den stemmeseddel, der ikke ønskes benyttet, tilbageleveres til den tilforordnede vælger, der registrerer stemmesedlen som tilbageleveret.</p>	<p>1. Efter § 53 indsættes:</p> <p>»§ 53 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 8, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap, nedsat førlighed eller lignende.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 otte dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Ansøgning kan tidligst indgives 4 uger før valgdagen og skal indgives forud for hvert valg til kommunalbestyrelser og regionsråd.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted for vælgere med handicap, nedsat førlighed og lignende, herunder regler for udformning, indgivelse og behandling af en ansøgning om ændring af afstemningssted.«</p>
<p>§ 60. Vælgere, der er indlagt på sygehus, kan brevstemme på sygehuset.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Vælgere, der bor eller opholder sig i følgende boformer eller boliger, kan brevstemme i boformen eller boligen:</p> <p>...</p> <p><i>Stk. 3.</i> ...</p> <p><i>Stk. 4.</i> Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 1. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 torsdagen 12 dage før valgdagen. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest lørdagen før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen. An-</p>	<p>2. I § 60, stk. 4, 1. pkt., ændres »der er nævnt i stk. 1« til: »der er nævnt i stk. 2«.</p>

modning kan tidligst indgives tirsdagen 4 uger før valgdagen. <i>Stk. 5. ...</i>	
	§ 4 Loven træder i kraft den 1. marts 2014.